

Barnvæn sveitarfélög

Reykjavík

Hanna Borg Jónsdóttir og
Marín Rós Eyjólfsdóttir
UNICEF

1 HUGTAKID BARN 	2 ÖLL BÖRN ERU JÖFN 	3 ÞAD SEM BARNINU ER FYRIR BESTU 	4 RETTINDI GERD AD VERULEIKA 	5 LEIÐSÖGN FJÓLSKYLDU 	6 LIF OG ÞROSKI 	7 NAFN OG RÍKISFANG
8 PERSÓNLEG AÐKENNI 	9 TENGLI VID FJÓLSKYLDU 	10 TENGLI VID FORELDRA I ÖÐRUM LÖNDUM 	11 VERND GEGN BROTTNAMI 	12 VIRÐING FYRIR SKÖÐUNUM BARNNA 	13 FRELSI TIL AD DEILA HUGMYNDUM SINUM 	14 SKÖÐANA- OG TRÚFRELSI
15 FELAGAFRELSI 	16 PERSÓNUPERND OG EINKALIF 	17 AÐGENGI AD UPPLÝSINGUM 	18 AÐYRGÐ FORELDRA 	19 VERND GEGN ÖFBELDI 	20 UMÖNNUN UTAN FJÓLSKYLDU 	21 ÆTTLEIDD BÖRN
22 BÖRN SEM FLÓTTAMENN 	23 FÖTLUÐ BÖRN 	24 HEILSUVERND, VATN, MATUR, UMHVERFI 	25 EFTIRLIT MED VISTUN BARNNA UTAN HEIMLIS 	26 FELAGSLEG OG ERNÁHAGSLEG AÐSTOD 	27 NÆRING, FÖT OG ÖRUGGT HEIMILI 	28 AÐGANGUR AD MENNTUN
29 MARKMID MENNTUNAR 	30 MENNING, TUNGUMAL, TRUARBROÐG MINNIHLUTAHOFA 	31 HVLID, LEIKUR, MENNING OG LISTIR 	32 VERND GEGN SKAÐLEGRI VINNU 	33 VERND GEGN SKAÐLEGUM VIMUEFNUM 	34 VERND GEGN KYNFERDISÖFBELDI 	35 VERND GEGN BROTTNAMI, VÆNDI OG MANSALI
36 VERND GEGN MISBEITINGU 	37 BÖRN I HALDI 	38 VERND I STRIDI 	39 BATI OG AÐLÖGUN 	40 BÖRN SEM BRJOTA LÖG 	41 BESTU LÖGIN GILDA 	42 ALLIR VERDA AD ÞEKKA RETTINDI BARNNA
43-54 HVERNIG BARNASÁTTMALINN VIRKAR 	BARNASÁTTMÁLI SAMEINUÐU ÞJÓÐANNA					

unicef
fyrir öll börn

Dagskrá

- Verkefnið Barnvæn sveitarfélög
 - Hvað felst í því að sækjast eftir því að vera viðurkennt sem barnvænt sveitarfélag?
 - Á hverju byggir verkefnið
- Innleiðingarferlið í 8 skrefum
 - Stuðningur UNICEF
 - Hlutverk ungmennaráðsins
- Tengslanet og tækifæri

- Verkefnið snýst um að styðja við sveitarfélög sem vilja koma Barnasáttmálanum í framkvæmd innan sinnar stjórnsýslu með markvissum hætti.
- Það felur í sér leiðbeiningar, fræðslu og ráðgjöf til innleiða Barnasáttmálann í sín störf og hvata til að setja það í forgang.
- Samstarfssamningur við félagsmálaráðuneytið.
- Verkefnið er hringrás en ekki átaksverkefni.
- Byggir á Child Friendly Cities, alþjóðlegu verkefni UNICEF
- 12 sveitarfélög skráð til þátttöku í dag: Akureyri, Kópavogur, Hafnarfjörður, Garðabær, Mosfellsbær, Borgarbyggð, Akranes, Svalbarðsströnd, Vogar, Reykjanesbær, Hornafjörður og Ölfus.

Barnasáttmálinn

- Barnasáttmálinn boðar byltingakennda sýn á stöðu barna.
- Gerir þá kröfu að börn njóti í senn umönnunar og verndar, samhliða því að vera virkir þátttakendur í samfélaginu.

Innleiðing Barnasáttmálans – hlutverk sveitarfélaga

- Barnasáttmálinn var lögfestur hér á landi árið 2013.
- Aðildarríki bera höfuðábyrgð á því að uppfylla skuldbindingar hans.
- Sveitarfélögin framkvæma hins vegar stærstan hluta þeirra verkefna sem hafa beina tengingu við daglegt líf barna.
- Innleiðing Barnasáttmálans er því háð áhuga og þátttöku sveitarfélaga.

Hvað felst í því að verða barnvænt sveitarfélag?

- Sveitarfélagið gerir Barnasáttmálann að rauðum þræði í allri starfsemi sinni.
- Sveitarfélagið notar Barnasáttmálann sem sérstakt gæðastjórnunarverkfæri á öllum sviðum.
- Verklag við að meta áhrif ákvarðana og stefnumótunar á börn er tekið upp innan sveitarfélagsins.

Hvað felst í því að verða barnvænt sveitarfélag?

- Sveitarfélagið viðurkennir að í röddum, viðhorfum og reynslu barna og ungmenna felast verðmæti.
- Sveitarfélagið á markvisst samráð við börn og ungmenni og nýtir raddir þeirra til að bæta þjónustu sveitarfélagsins.

Barnaréttindagleraugin

- Starfsfólk og stjórnáamenn sveitarfélaga setja upp sérstök barnaréttindagleraugu og rýna og skoða verk- og ákvarðanaferla með hliðsjón af sáttmálanum.
- Gleraugin setur starfsfólk á sig með hjálp fræðslu um Barnasáttmálann og hvernig nýta megi sáttmálann sem sérstakt gæðastjórnunarverkfæri.

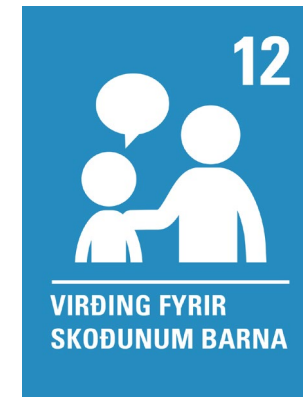

Barnvænt
sveitarfélag

fyrir öll börn

Grunnpættirnir fimm

- Þekking á réttindum barna
- Það sem er barni fyrir bestu
- Jafnræði – að horft sé til réttinda allra barna
- Þátttaka barna
- Barnvæn nálgun

An aerial photograph of a coastal town in Iceland, likely Akureyri, showing a mix of residential and commercial buildings, a harbor, and a large body of water. A large, semi-transparent white circle is overlaid on the left side of the image, containing the title and a list of bullet points.

Tekur til allra sviða

- Meirihluti ákvarðana og aðgerða innan stjórnarsýslu sveitarfélags hafa áhrif á líf barna með einum eða öðrum hætti.
- Á við um starfsemi allra sviða:
 - Skóla- og frístundasvið
 - Velferðar- og mannréttindasvið
 - Stjórnarsýslu- og fjármálasvið
 - Skipulags- og umhverfissvið

Tækifæri

- Með barnaréttindagleraugin á nefinu opnast augun fyrir því sem má bæta m.t.t. réttinda barna og fyrir tækifærum til að gera samfélagið betra.
- Tilefni gefst til frekari þarfagreiningar barna og barnafjölskyldna.
- Líkur eru á að hægt sé að bæta þjónustu fyrir börn sem eiga í hættu að falla milli þilja.

Ábyrgð á verkefninu

- Þverpólítísk ákvörðun er tekin í sveitarstjórn um þáttöku í verkefninu.
- Verkefnið er samvinnuverkefni heilt yfir alla stjórnarsýslu sveitarfélagsins.
- Sveitarstjórn samþykkir aðgerðaráætlun.

- Umsjónarmaður verkefnisins
 - Innleiðing verkefnisins krefst þess að starfsmaður/starfsmenn sé/séu með það í starfslýsingu sinni að halda utan um innleiðinguna innan sveitarfélagsins.
- Stýrihópur samanstendur af a.m.k.:
 - 1 kjörinn fulltrúi úr meirihluta
 - 1 kjörinn fulltrúi úr minnihluta
 - 1 fulltrúi af hverju sviði
 - 4 ungmenni úr ungmennaráði
 - Umsjónarmaður verkefnisins

Ungmennaráð

- Gegnir veigamiklu hlutverki
- Í röddum, viðhorfum og reynslu barna og ungmenna felast verðmæti
- Hluti af stýrihópnum
- Fundar sjálfstætt
- Fær fræðslu og er upplýst um stöðu mála
- Kemur athugasemdum á framfæri

Innleiðingarferlið

- Hringrás en ekki átaksverkefni
- Gert ráð fyrir að ferlið taki 2-3 ár
- Ferlið skiptist í 8 skref sem leiða starfsfólk í gegnum verkefnið
- UNICEF veitir stuðning í formi fræðslu, leiðbeiningar og ráðgjafar.

Fræðsla

- Fræðsla um réttindi barna samkvæmt Barnasáttmálanum skal vera alltumlykjandi.
- Til að innleiðingin nái fótfestu innan sveitarfélagsins, verði sjálfbær og leiði af sér breytingar til batnaðar fyrir börn er nauðsynlegt að Barnasáttmálinn sé vel þekktur bæði á meðal barna og fullorðinna.

Kortlagning

- Eitt mikilvægasta skrefið í innleiðingu verkefnisins.
- Felur í sér umtalsverða gagnasöfnun um líðan, lífsskilyrði og réttindi barna.
- Gátlistar og spurningalistar.
- Hefur það að markmiði að búa til mælikvarða á velferð og réttindi barna innan sveitarfélagsins.
- Mælikvarðinn er svo nýttur sem grunnur fyrir aðgerðaáætlun og viðmið fyrir frekari stefnumótun.

Aðgerðaáætlun

- Stýrihópurinn mótar aðgerðaáætlun verkefnisins með hliðsjón af niðurstöðu kortlagningarinnar.
- Aðgerðaráætlun útlistar með skýrum hætti markmið sveitarfélagsins með innleiðingunni og þær aðgerðir sem þarft er að ráðast í til að innleiða Barnasáttmálann.
- Sveitarstjórn samþykkir áætlunina formlega.
- Ungmennaráð kemur með athugasemdir
- Áætlunin er kynnt, bæði fyrir íbúum á öllum aldri og starfsmönnum sveitarfélagsins.

Barnvæn sveitarfélög

Hvað eru barnvæn sveitarfélög?

Líkan sem styður við innleiðingu.

Grunnþættir

5 grunnþættir barnvænna sveitarfélaga.

Innleiðingarferlið

Innleiðing Barnasáttmálans í átta skrefum.

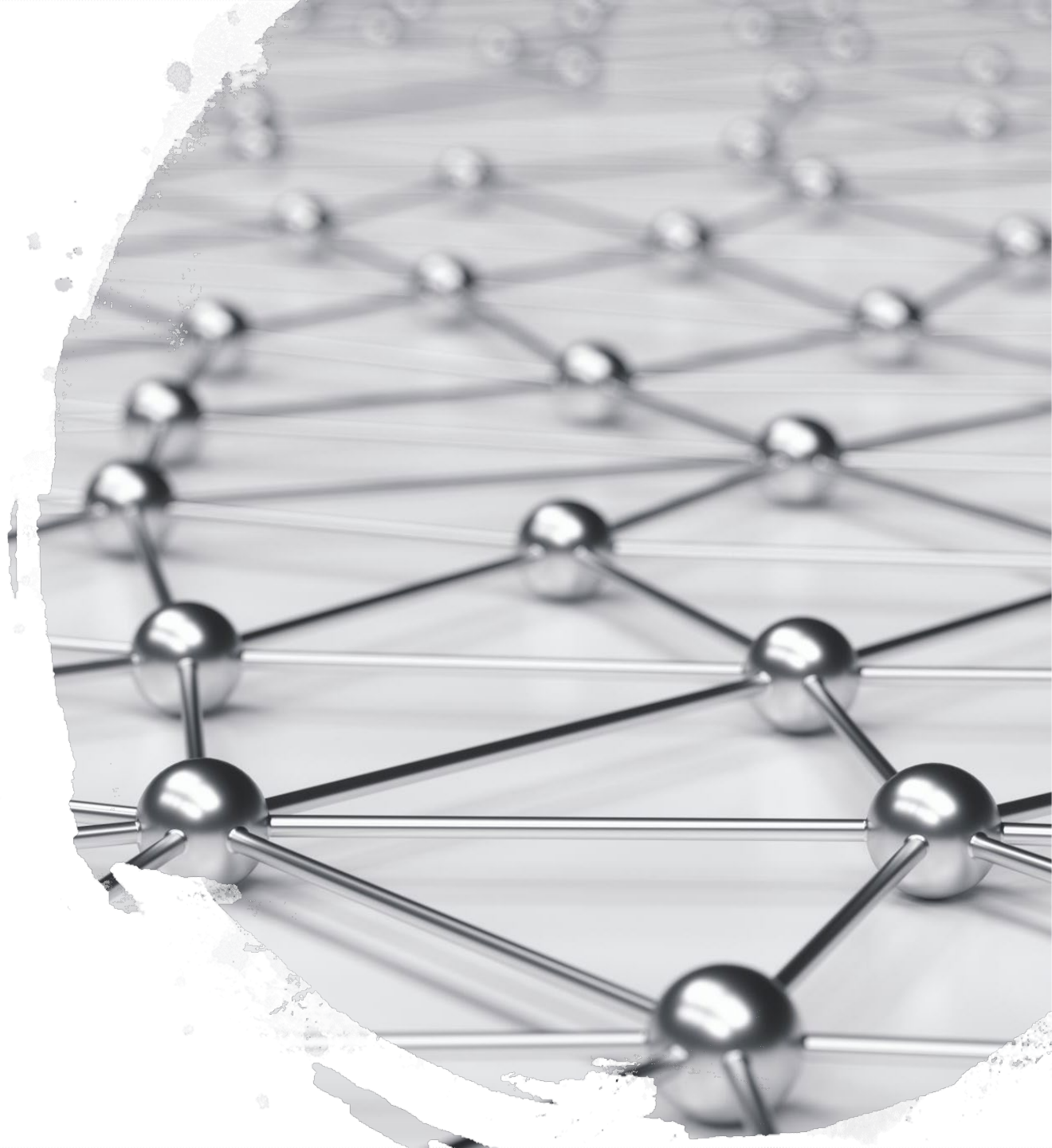
Spurt og svarað

Algengar spurningar.

barnvaensveitarfelog.is

Tengslanet og tækifæri

- Barnvæn sveitarfélög mynda tengslanet sín á milli og deila reynslu sinni.
- Tækifæri til að vera fyrirmynd og miðla reynslu af góðum verkum.
- Tækifæri til að eiga í samskiptum við sveitarfélög um allan heim sem vinna að innleiðingu Barnasáttmálans undir hatti Child Friendly Cities.
- Inspire Awards.

Samantekt

- Ávinningurinn er mikill fyrir öll börn og barnafjölskyldur og samfélagið í heild.
- Með barnaréttindagleraugin á nefinu opnast augu fyrir tækifærum til gera ennþá betur og skara frammúr.
- Innleiðingarferlið tekur 2-3 ár.
 - 8 skref með stuðningi UNICEF
- Samstarfsverkefni allra
 - Umsjónarmaður, stýrihópur og ungmennaráð lykilfólk
 - Þverpólitísk sátt

Spurningar?

Spurningar?

unicef
fyrir öll börn

Takk fyrir!

barnvaensveitarfelog.is
barnvaensveitarfelog@unicef.is